

Sociaal bouwen in Den Dolder, toen

Prominent in Den Dolder ligt de Pleineslaan. Wie was deze meneer Pleines, en wat heeft hij met Den Dolder te maken? Christoph Pleines was een op 27 mei 1857 in Duitsland geboren industrieel. In Amersfoort zette hij in 1889 een zeepfabriekje op dat weldra uitgroeide tot een aan de rand van de stad gelegen fabriek met 34 personeelsleden.

Maar in 1902 brandde de hele zaak af. Wegens de overlast die de fabriek oplevende maakte het gemeentebestuur bezwaar tegen de herbouw. Pleines zag daarop uit naar een andere vestigingsplaats. Hij kende vermoedelijk de stopplaats 'Dolderseweg' aan de spoorweg van Amersfoort naar Utrecht, waarvan hij de bijbehorende terreinen kocht.

Over dit gebied schreef hij:

'Zo gunstig het terrein gelegen was van de spoorlijn, zo moeilijk was de verre aflighting, voor wat betreft het in de nabijheid ontbreken van arbeiderswoningen, van watervoorziening, van scholen, van wegen op het terrein en van allerlei andere grote en kleine gemakken die het stadsleven biedt. Natuurschoon alleen was niet voldoende om van deze streek zoowel voor winter- als zomertijd een ietwat herbergzaam oord te maken. Reeds vanaf den tijd, dat de eerste plannen tot den aankoop dezer gronden opkwamen, stond dan ook vast, dat eene onderneming in deze richting alleen toekomst kon hebben, wanneer de vestiging van de fabriek onmiddellijk kon gepaard gaan met den bouw van een flink aantal arbeiderswoningen, het in cultuur brengen van de omliggende heidegronden en het voorzien in verschillende behoeften, noodig voor de samenleving in zekeren koloniekering. Deze gedachte vond dan ook aanstonds hare verwezenlijking, toen in april 1902, bijna gelijktijdig met de bouw van een fabrieksgebouw van 114 x 24 m, een aanvang werd gemaakt met den bouw van een kantoor, van 6 blokken ieder van 2 arbeidswoningen, van 4 opzichterswoningen, van een boerderij en van een woonhuis voor den eigenaar.'

Behalve de zeepfabriek 'De Duif' met bijbehoren liet Pleines nog een begraafplaats ('Het stille hofje'), een kerkzaal en een schoolgebouw neerzetten. Ook was hij lid van de Zeister gemeenteraad, waar hij onder meer voor de aanleg van waterleiding en de verbetering van de straatverlichting in Den Dolder pleitte.

Hoewel er van de oude gebouwen niet veel meer over is, heeft de zeepfabriekant Pleines een belangrijke rol in de groei en vorming van Den Dolder gespeeld.